

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: J. P., nar. X, bytem B., t.č. Věznice Bělušice, Bělušice 66, 434 01 Bělušice
proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČ 00551023, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2 (dále jen MPSV),

v řízení o žalobě ze dne 10. 2. 2024 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2024, č. j. MPSV-2024/15018-915 o příspěvek na péči

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Karlových Varech ze dne 7. 12. 2023 č.j. 91126/2023/KVA bylo rozhodnuto odejmout žalobci dávku příspěvek na živobytí ode dne 1. 12. 2023 s odůvodněním, že vzhledem ke změně rozhodných skutečností byl v souladu s § 3 odst. 1 písm. f) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů v souladu s § 3 odst. 1, písm. f), § 21, § 44 odst. 1 a 7 uvedeného zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

přehodnocen nárok na uvedenou dávku, neboť dle sdělení Vězeňské služby ČR, Věznice Ostrov, byl žalobce vzat do výkonu vazby ode dne 15. 11. 2023.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím uvedeným v záhlaví tohoto rozhodnutí tak, že odvolání bylo zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutí je odůvodněno tím, že žalobci byla před odejmutím dávky příspěvek na živobytí ode dne 1. 12. 2023, tato dávka naposledy vyplacena za měsíc listopad 2023 ve výši 5 725 Kč. V listopadu 2023 byla spisová dokumentace doplněna o sdělení Vězeňské služby ČR, Věznice Ostrov, z níž vyplývá, že žalobce je ode dne 15.11. 2023 ve výkonu vazby. V důsledku této skutečnosti již žalobce není osobou v hmotné nouzi dle ust. § 3 odst. 1 písm. f) zákona o pomoci v hmotné nouzi, a proto bylo o odejmutí dávky ode dne 1.12.2023, tedy od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl žalobce vzat do vazby, rozhodnuto důvodně, neboť žalobcův nárok z uvedeného důvodu zanikl ze zákona. Nárok na příspěvek na živobytí nemůže žalobci vzniknout v době pobytu ve vazbě ani z důvodu, že se v důsledku toho nachází v určitém diskomfortu a subjektivně stav hmotné nouze pociťuje. Po propuštění na svobodu může žalobce požádat o dávku mimořádné okamžité pomoci z důvodu ohrožení osoby sociálním vyloučením dle § 2 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi i o opakující se dávky pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 10. 2. 2024 se žalobce domáhal přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Karlových Varech (dále jen ÚP) ze dne 7. 12. 2023 č.j. 91126/2023/KVA, kterým bylo rozhodnuto odejmout žalobci dávku příspěvek na živobytí ode dne 1. 12. 2023.
4. V žalobě žalobce mimo jiné vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím s ohledem na to, že je nemajetný, bez finančních příjmů, zatížen 24 exekucemi, bez pracovního poměru, nachází se ve vazbě. Od 2. 8. 2022, kdy byl propuštěn z VTOS, do 15. 11. 2023 byl osobou v hmotné nouzi, neúspěšně se snažil najít zaměstnání, vykonával veřejnou službu. Žalovaný, aniž by provedl objektivní kompletní šetření a dal žalobci možnost se k případu vyjádřit, automaticky mu dle § 3 odst. 1 písm. f) zákona o pomoci v hmotné nouzi odejmul finanční příjmy, ačkoli se na něj vztahuje čl. 40 Listiny práv, §2 odst. 2 trestního řádu a § 2 zákona o vazbě, přičemž nemá žádnou osobu blízkou, věznice mu odmítá poskytnout pracovní příležitost a žalovaný jej tak přivedl do situace, kdy je v hmotné nouzi, nemá žádný příjem. Pronajímatel v ubytovně, kde bydlel, s ním ukončil nájemní vztah a v případě propuštění na svobodu se tak žalobce nemá kam vrátit. Za této situace žalobci nezbyvá než se domáhat přezkoumání postupu žalovaného.

III.

Vyjádření k žalobě

5. Ve vyjádření k žalobě žalovaný dne 29. 5. 2024 zrekapituloval průběh správního řízení s tím, že s ohledem na to, že žalobce je od 15. 11. 2023 ve vazbě, bylo při odejmutí dávky příspěvek na živobytí vycházeno z § 3 odst. 1 písm. f) zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť v souladu s uvedeným ustanovením žalobci nárok na tuto dávku zanikl ode dne 1. 12. 2023

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

a žalovaný tak ani nedisponoval možnostmi správního uvážení o určení žalobce jako osoby v hmotné nouzi. Žádná ze skutečností tvrzených žalobcem tak nemohla a nemůže zapříčinit vznik nároku na dávku příspěvek na živobytí, pokud je ve vazbě či výkonu trestu odnětí svobody, což se týká nikoli pouze nároku na dávku příspěvek na živobytí, ale také nároku na dávku doplatek na bydlení a nároku na dávku mimořádné okamžité pomoci. Pokud žalobce konstatuje, že nebylo provedeno objektivní kompletní šetření a on se k němu nemohl vyjádřit a k odnětí dávky došlo automaticky, pak je třeba vycházet z toho, že žalobci nárok na uvedenou dávku zanikl ze zákona, neboť okamžikem vzetí do vazby a jeho trváním se žalobce stal osobou, jež se nepovažuje za osobu v hmotné nouzi, což je základní podmínkou pro vznik nároku na ni a žádné kompletní šetření nemůže zvrátit výsledek ve věci, žalobce by se mohl vyjádřit pouze k faktu, že byl umístěn ve výkonu vazby, což je však žalovanému známo.

V.

Posouzení věci soudem

6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
7. Ve věci bylo nařízeno s ohledem na stanovisko žalobce ústní jednání. Při něm žalobce opětovně popsal svoji tíživou osobní situaci před vzetím do vazby i jeho důsledky a zdůraznil skutečnost, že mu před vydáním správních rozhodnutí nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a seznámit se s nimi.

VI.

Rozhodnutí soudu

8. Žaloba není důvodná.
9. Ze správního spisu soud zjistil, že jeho obsah odpovídá skutečnostem uvedeným v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření žalovaného k žalobě.
10. Podle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen správní orgán). Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, jak vyplývá z § 75 odst. 1 s.ř.s., tedy v této věci k datu 28. 11. 2018, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech sociální péče rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
11. Okruh osob, jež nejsou považovány za osoby v hmotné nouzi, je uveden v § 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, přičemž dle odst. 1 písm. f) uvedeného ustanovení je takovou osobou ta, jež nastoupila výkon zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody nebo byla vzata do vazby, a to počínaje prvním dnem kalendářního měsíce, následujícím po kalendářním měsíci, ve kterém tato skutečnost nastala, za předpokladu že uvedená skutečnost k tomuto dni nadále trvá.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

12. V této věci se podanou žalobou z důvodů v ní uvedených domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR ze dne 7. 12. 2023 č.j. 91126/2023/KVA, kterým bylo rozhodnuto o odejmutí dávky příspěvek na živobytí žalobci ode dne 1. 12. 2023 s odůvodněním, že dle zprávy Vězeňské služby ČR je žalobce od 15. 11. 2023 ve Věznici Ostrov ve výkonu vazby, tudíž není s odkazem na výše uvedené zákonné ustanovení považován za osobu v hmotné nouzi.
13. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť byl najisto prokázán skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, tento nevyžaduje doplnění. S ohledem na to, že prvním dnem následujícím po kalendářním měsíci, v němž žalobce nastoupil výkon vazby, jeho nárok na uvedenou dávku zanikl ze zákona, pak žádné vyjádření žalobce či provedení šetření nemůže závěr přijatý správním orgánem zvrátit stejně tak jako úvahy žalobce o nepříznivé finanční situaci, neboť v případě žalobcova propuštění na svobodu pomine jeho statut osoby, jež není v hmotné nouzi a bude mít možnost požádat např. o dávku mimořádné pomoci z důvodu ohrožení sociálním vyloučením či o opakující se dávky pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení. Pokud za situace, kdy bylo prokázáno, že žalobce vzat do vazby dne 15. 11. 2023, bylo rozhodnuto o odnětí dávky od prvního dne měsíce následujícího po této skutečnosti, tedy od 1.12.2023, pak žalobce postupoval v souladu s § 3 odst. 1 písm. f) uvedeného zákona, neboť uvedeným dnem nárok žalobce na dávku hmotné nouze příspěvek na živobytí zanikl.
14. K námitce žalobce týkající se skutečnosti, že nebyla před vydáním správních rozhodnutí dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, soud uvádí, že tato je, jak vyplývá z obsahu správních spisů, důvodná. Soud se proto zabýval otázkou, zda je porušení této povinnosti vyplývající z ust. § 36 odst. 3 správního řádu vadou, již došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, a jež by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé dle § 76 odst. 1 písm. c) s.r.s. Soud dospěl k závěru, že byť skutečnost, že žalobci nebyla dána možnost seznámit se s podklady správního rozhodnutí prvního stupně a vyjádřit se k nim, je procesní vadou, tato neměla vliv na zákonnost rozhodnutí a není na místě k ní proto přihlížet. Důvodem je skutečnost, že ve správním řízení před správním orgánem prvního stupně bylo postaveno na jisto, že žalobce byl dne 15. 11. 2024 vzat do vazby, v důsledku čehož není v souladu s ust. § 3 odst. 1 písm. f) zákona o pomoci v hmotné nouzi považován za osobu v hmotné nouzi. Na posouzení důsledků vzetí žalobce do vazby by proto nemělo vliv žádné vyjádření žalobce ani jím případně předložený důkaz, tudíž žalobce nebyl tímto postupem správního orgánu na svých právech nijak zkrácen. V rámci odvolacího řízení nebyl proveden žádný nový důkaz, k němuž by se žalobce mohl vyjádřit, tudíž ani v tomto případě fakticky nedošlo k poškození jeho práv nebyla-li mu dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. V souladu s ust. § 75 odst. 3 s.r.s. soud proto k těmto procesním vadám řízení nepřihlížel.
15. Napadené rozhodnutí žalovaného je v souladu s § 68 správního řádu, v němž jsou stanoveny náležitosti rozhodnutí, když odstavec 3 stanoví, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Soud proto žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s.r.s. jako nedůvodnou zamítl.

16. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalovaný nepožadoval přiznání náhrady nákladů řízení za situace, kdy mu nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 2. 12. 2024

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.